

**UBND TỈNH BẮC GIANG
SỞ TƯ PHÁP**

**TÌM HIỂU
LUẬT THANH NIÊN**

Bắc Giang, năm 2019

LỜI NÓI ĐẦU

Lịch sử đã chứng minh, trong bất cứ một giai đoạn phát triển nào đất nước, thanh niên Việt Nam luôn giữ vai trò quan trọng, luôn thể hiện tinh thần xả thân trong các cuộc chiến tranh giữ nước và luôn là lực lượng quan trọng trong thời kỳ kiến thiết đất nước. Thanh niên Việt Nam trong các cuộc cách mạng dân tộc, dân chủ; trong cuộc kháng chiến chống Pháp và cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước; trong thời kỳ kiến thiết đất nước sau chiến tranh; trong thời kỳ đổi mới, thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước luôn phát huy truyền thống của dân tộc, luôn nêu cao tinh thần xung phong, tình nguyện, xung kích, đi đầu để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ của Đảng, nhà nước và nhân dân giao phó. Trong sự nghiệp đổi mới, vai trò cũng như công tác thanh niên quan trọng hơn bao giờ hết. Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư, Ban Chấp hành Trung ương khóa VII nêu rõ: “Sự nghiệp đổi mới có thành công hay không, đất nước bước vào thế kỷ XXI có vị trí xứng đáng trong cộng đồng thế giới hay không, cách mạng Việt Nam có vững bước theo con đường xã hội chủ nghĩa hay không phần lớn tùy thuộc vào lực lượng thanh niên”. Nghị quyết hội nghị lần thứ bảy Ban chấp hành Trung ương khóa X về “tăng cường sự lãnh đạo của đảng đối với công tác thanh niên trong thờ kỳ

đẩy mạnh công nghiệp hóa hiện đại hóa” đã khẳng định: “Thanh niên là rường cột của nước nhà, chủ nhân tương lai của đất nước, là lực lượng xung kích trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, một trong những nhân tố quyết định sự thành bại của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, hội nhập quốc tế và xây dựng chủ nghĩa xã hội”.

Nhằm giúp cho thanh niên tìm hiểu quy định của pháp luật cho mình, Sở Tư pháp tỉnh Bắc Giang biên soạn cuốn tài liệu "Tìm hiểu Luật thanh niên". Tài liệu được chia làm 02 phần:

Phần thứ nhất: Những vấn đề chung về thanh niên

Phần thứ hai: Các quy định cụ thể về thanh niên

Trong quá trình biên soạn cuốn sách không tránh khỏi thiếu sót, Ban Biên tập tiếp tục mong nhận được sự góp ý của các độc giả./.

SỞ TƯ PHÁP TỈNH BẮC GIANG

Phần thứ nhất

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ THANH NIÊN

I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH LUẬT THANH NIÊN

1. Tình hình thanh niên hiện nay đòi hỏi phải ban hành Luật Thanh niên.

Thanh niên là lực lượng xã hội to lớn, góp phần quan trọng vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Ngày nay thanh niên có trình độ học vấn, trình độ chuyên môn kỹ thuật, khoa học công nghệ cao hơn trước, đời sống vật chất, tinh thần và sức khỏe được nâng cao, có khát vọng vươn lên, không cam chịu đói nghèo, lạc hậu, mong muốn xây dựng đất nước theo mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh. Ý thức tự lập thân, lập nghiệp, lòng nhân ái, nhân văn, tính tích cực xã hội, tinh thần xung phong tình nguyện thanh niên đang được phát huy và thể hiện trên nhiều lĩnh vực.

Tuy nhiên, đứng trước những yêu cầu ngày càng cao của công cuộc công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước và hội nhập kinh tế quốc tế, trong thanh niên cũng còn bộc lộ những hạn chế: Trình độ học vấn chuyên môn kỹ thuật tuy có cao hơn trước nhưng còn hạn chế về tư duy sáng tạo, về năng lực vận dụng những điều đã học vào giải quyết những vấn đề đặt ra trong cuộc sống. Nhìn chung thanh niên Việt Nam còn thiếu những kiến thức, kỹ năng cần thiết cho yêu cầu phát triển và

hội nhập, như trình độ tin học, ngoại ngữ, giao tiếp, hợp tác, tính chủ động sáng tạo, khả năng tự lập, khả năng thích ứng trong nền kinh tế thị trường định hướng XHCN.

Công cuộc đổi mới đất nước trong những năm qua đã đạt được những thành tựu to lớn về kinh tế- xã hội, góp phần nâng cao đời sống vật chất tinh thần của nhân dân, tạo ra những điều kiện tốt hơn cho việc đào tạo, bồi dưỡng và phát huy vai trò thanh niên. Nhưng đồng thời, thanh niên cũng đang phải đối mặt với nhiều thách thức mới, như sự phân hoá giàu nghèo, những biểu hiện xuống cấp về đạo đức xã hội, tỷ lệ ly hôn tăng, nhất là trong các cặp vợ chồng trẻ; lối sống thực dụng, chạy theo tiền bạc, coi thường giá trị văn hoá dân tộc...đang tác động trực tiếp đến nhận thức và hành vi của bộ phận thanh niên. Tỷ lệ thanh niên đô thị thất nghiệp, thanh niên khu vực nông thôn thiếu việc làm còn cao; số lao động trẻ qua đào tạo chiếm tỷ lệ thấp (mới đạt khoảng trên 15%). Nhiều thanh niên được đào tạo cơ bản có trình độ, năng lực nhưng chưa được sử dụng hợp lý. Tâm vóc, thể lực của thanh niên tuy có tiến bộ nhưng còn chưa theo kịp các nước trong khu vực.

Tình trạng vi phạm pháp luật, mắc tệ nạn xã hội trong thanh niên diễn biến phức tạp và có xu hướng gia tăng. Theo số liệu thống kê của các cơ quan pháp luật, năm 2002 có hơn 70% số tội phạm hình sự và gần 80% số người mắc tệ nạn ma tuý, mại dâm là thanh niên, khoảng 70,6 % số người nhiễm HIV ở độ tuổi dưới 30.

Những năm gần đây, số thanh niên lao động nhập cư từ nông thôn về thành phố, về làm việc tại các khu công nghiệp, thanh niên đi học tập, lao động ở nước ngoài tăng nhanh (TP Hồ Chí Minh có khoảng 1,2 triệu lao động nhập cư, trong đó có tới trên 70% là thanh niên, tỉnh Bình Dương, tỉnh Đồng Nai có hàng trăm nghìn thanh niên lao động trong các khu công nghiệp, cả nước có khoảng 4 vạn thanh niên đi xuất khẩu lao động); tỷ lệ thanh niên nghèo, thanh niên có hoàn cảnh đặc biệt... còn cao, đang tạo nên áp lực lớn đối với công tác quản lý nhà nước và việc đảm bảo các điều kiện để cải thiện đời sống cho người lao động, trong đó có lao động trẻ.

Những điểm mạnh, yếu, khó khăn và thách thức trên đây của thanh niên đòi hỏi phải ban hành Luật Thanh niên, nhằm điều chỉnh quyền và nghĩa vụ của thanh niên, điều chỉnh các quan hệ xã hội liên quan đến thanh niên, tạo ra môi trường pháp lý, kinh tế, văn hoá và xã hội lành mạnh cho thanh niên học tập, rèn luyện và phát huy đầy đủ tiềm năng của mình, góp phần hình thành và phát huy nguồn nhân lực thanh niên phục vụ sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

2. Việc ban hành Luật Thanh niên là sự thể chế hoá các chủ trương, đường lối của Đảng về thanh niên và công tác thanh niên.

Ngay từ khi ra đời, Đảng ta đã xác định công tác thanh niên là công tác của Đảng, một trong các vấn đề có ý nghĩa

quyết định sự thành bại của cách mạng. Tại Án nghị quyết về Cộng sản thanh niên vận động tháng 10 năm 1930, Đảng ta khẳng định : "*Thanh niên lao động đã thành một lực lượng cách mạng quan trọng không thể không kể tới được*". Trải qua 75 năm xây dựng và phát triển, Đảng ta đã ban hành nhiều nghị quyết, chỉ thị, văn bản quan trọng về công tác thanh niên. Trong các văn bản này, Đảng ta không chỉ khẳng định vai trò to lớn của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc, mà còn khẳng định sự cần thiết phải tăng cường quản lý nhà nước đối với thanh niên, ban hành Luật Thanh niên, tạo ra môi trường pháp lý thuận lợi để các cấp, các ngành và mỗi công dân chăm lo bồi dưỡng, giáo dục và phát huy tiềm năng to lớn của thanh niên. Nghị quyết Hội nghị lần thứ 4 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa VII) về công tác thanh niên trong thời kỳ mới khẳng định: "*Sự nghiệp đổi mới có thành công hay không, đất nước bước vào thế kỷ 21 có vị trí xứng đáng trong cộng đồng thế giới hay không phần lớn tùy thuộc vào lực lượng thanh niên, vào việc bồi dưỡng, rèn luyện thế hệ thanh niên; công tác thanh niên là vấn đề sống còn của dân tộc, là một trong những nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng*".

Thực hiện các chủ trương của Đảng về thanh niên và công tác thanh niên, những năm qua, Nhà nước đã ban hành nhiều chủ trương chính sách nhằm chăm lo cho sự nghiệp đào tạo, bồi dưỡng và phát huy vai trò to lớn của thanh niên, nhưng việc thể chế hoá chủ trương, đường lối của Đảng,

chính sách của Nhà nước đối với thanh niên còn hạn chế, chưa mang tính toàn diện và thiếu đồng bộ; việc ban hành Luật Thanh niên theo yêu cầu tại Nghị quyết 26 của Bộ chính trị (khoá V), Nghị quyết Trung ương 4 (khoá VII) về công tác thanh niên trong thời kỳ mới và Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VIII chưa được thực hiện; Một số chính sách chưa phù hợp thực tiễn và chậm được bổ sung, sửa đổi như các chính sách liên quan đến giáo dục và đào tạo, chính sách dạy nghề và tạo việc làm, chính sách sử dụng trí thức trẻ, chính sách tài năng trẻ, chính sách chăm sóc sức khoẻ và phát triển nền thể thao hiện đại, chính sách quản lý và hưởng thụ văn hoá.... Việc xác định thẩm quyền quản lý nhà nước đối với công tác thanh niên chưa rõ ràng và thiếu tính khả thi. Ở không ít đơn vị, địa phương, công tác thanh niên hiện nay dường như là công việc của riêng cấp uỷ Đảng và của Đoàn thanh niên; việc phối hợp giữa các cơ quan Nhà nước, đoàn thể với Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh và Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam, Hội Sinh viên Việt Nam trong việc thực hiện các chính sách còn thiếu chặt chẽ. Sự tham gia công tác thanh niên của Nhà nước với tư cách là chủ thể quản lý, của các cấp, các ngành, của gia đình và các chủ thể xã hội khác còn thiếu cơ sở pháp lý và các cơ chế phối hợp thích hợp, chưa huy động được sức mạnh tổng hợp của toàn xã hội trong việc bảo vệ, chăm lo bồi dưỡng, phát huy thanh niên cũng như đầu tư cho công tác thanh niên, làm

cho việc giáo dục, bồi dưỡng và phát huy nguồn nhân lực thanh niên tiếp tục khó khăn, lúng túng và kém hiệu quả, ảnh hưởng trực tiếp đến công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam theo con đường xã hội chủ nghĩa;

Nguyên nhân quan trọng của tình trạng trên đây là chúng ta còn thiếu cơ sở pháp lý để thực thi công tác thanh niên. Vì vậy, việc ban hành Luật Thanh niên hiện nay là cần thiết và cấp bách, là quá trình thể chế hoá đầy đủ các chủ trương của Đảng về công tác thanh niên, tạo ra môi trường xã hội thuận lợi cho việc giáo dục, bồi dưỡng để hình thành thể hệ thanh niên kế tục trung thành và xuất sắc sự nghiệp cách mạng vẻ vang của Đảng và dân tộc.

3. Việc ban hành Luật Thanh niên là đòi hỏi của quá trình xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN.

Công tác thanh niên do Đảng lãnh đạo trực tiếp và toàn diện bằng các chỉ thị, nghị quyết và các chủ trương công tác khác. Nhà nước, các đoàn thể, các tổ chức căn cứ chủ trương của Đảng để tổ chức triển khai thực hiện. Trong thời kỳ mới, Đảng lãnh đạo hệ thống chính trị thực hiện nhiệm vụ công tác thanh niên không chỉ thông qua việc ban hành các chỉ thị, nghị quyết, các chủ trương, mà còn thông qua việc lãnh đạo các cơ quan nhà nước có thẩm quyền thể chế các chủ trương đó bằng các chính sách, pháp luật, để các chỉ thị, nghị quyết, các chủ trương của Đảng đi vào cuộc sống. Công tác thanh niên, do đó cũng được quản lý bằng pháp luật, bằng hệ thống

tổ chức của nhà nước và cơ chế phối hợp giữa các ngành, các cấp, gia đình, nhà trường và các chủ thể xã hội khác. Điều 66, Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 1992 (sửa đổi, bổ sung năm 2001) khẳng định: *“Thanh niên được gia đình, Nhà nước và xã hội tạo điều kiện học tập, lao động và giải trí, phát triển thể lực, trí lực, bồi dưỡng về đạo đức, truyền thống dân tộc, ý thức công dân và lý tưởng xã hội chủ nghĩa, đi đầu trong công cuộc lao động sáng tạo và bảo vệ Tổ quốc”*.

Việc ban hành Luật Thanh niên là quá trình cụ thể hoá Hiến pháp, là đòi hỏi của quá trình xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, nhằm điều chỉnh các quan hệ xã hội có liên quan đến thanh niên, góp phần xác định và đề cao trách nhiệm của Nhà nước, các cấp, các ngành, gia đình và xã hội đối với thanh niên và công tác thanh niên, tạo cơ sở pháp lý thúc đẩy việc thực hiện chủ trương xã hội hoá công tác thanh niên, huy động các nguồn lực xã hội trong việc chăm lo giải quyết các nhu cầu chính đáng của thanh niên.

4. Việc ban hành Luật Thanh niên đáp ứng yêu cầu mở rộng quan hệ hợp tác quốc tế của Nhà nước ta, trong đó có lĩnh vực thanh niên.

Vấn đề thanh niên luôn là mối quan tâm của các quốc gia trên thế giới và các tổ chức quốc tế, đặc biệt là cơ quan Liên hiệp quốc. Tại hầu hết các quốc gia, ở các mức độ khác nhau, trực tiếp hay gián tiếp, Nhà nước đều có các chủ trương đối với thanh niên. Các chủ trương này (có thể tồn tại dưới dạng văn bản luật, chính sách, chương trình, hay chiến

lược...) đều hướng tới mục tiêu đào tạo, bồi dưỡng, giáo dục thanh niên và phát huy tốt nhất tiềm năng của thanh niên, phục vụ sự phát triển của mỗi quốc gia, dân tộc. Quốc gia thịnh hay suy, phát triển hay không phát triển và phát triển theo chiều hướng nào, một phần rất quan trọng phụ thuộc vào việc bồi dưỡng, phát huy cũng như định hướng cho thanh niên. Để làm được việc đó, các quốc gia đều ban hành các chính sách/ luật pháp ở các mức độ và hình thức khác nhau với đối tượng tác động chính là thanh niên và các chủ thể xã hội liên quan đến thanh niên, bao gồm cả hệ thống bộ máy các cơ quan nhà nước.

Trong bối cảnh đó, việc ban hành Luật Thanh niên không chỉ khẳng định tính ưu việt của chế độ xã hội chủ nghĩa, sự quan tâm của Đảng và Nhà nước ta đối với thanh niên, mà còn tạo thêm những điều kiện pháp lý cần thiết và tương thích, giúp cho việc đào tạo, bồi dưỡng thanh niên phù hợp với yêu cầu của các chuẩn mực quốc tế về thanh niên và công tác thanh niên. Ngày 29 tháng 11 năm 2005, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa XI, kỳ họp thứ 8 đã thông qua Luật Thanh niên và ngày 09 tháng 12 năm 2005 Chủ tịch nước đã ký Lệnh số 24/2005/L/CTN công bố Luật Thanh niên.

II. BỐ CỤC VÀ NHỮNG QUY ĐỊNH CHUNG CỦA LUẬT THANH NIÊN

1. Bố cục: Luật Thanh niên gồm 6 chương, với 36 điều:

- Chương I: Những quy định chung gồm 8 điều, từ Điều 1 đến Điều 8.

- Chương II: Quyền và nghĩa vụ của thanh niên gồm 8 điều, từ Điều 9 đến Điều 16.

- Chương III: Trách nhiệm của Nhà nước, gia đình và xã hội đối với thanh niên, gồm 11 điều, từ Điều 17 đến Điều 27.

- Chương IV: Trách nhiệm của Nhà nước, gia đình và xã hội trong việc bảo vệ, bồi dưỡng thanh niên từ đủ mười sáu tuổi đến dưới mười tám tuổi, gồm 4 điều, từ Điều 28 đến Điều 31.

- Chương V: Tổ chức Thanh niên, có 3 điều, từ Điều 32 đến Điều 34.

- Chương VI: Điều khoản thi hành, có 2 điều, Điều 35 và Điều 36.

2. Quy định chung của Luật Thanh niên

- Thanh niên quy định trong Luật này là công dân Việt Nam từ đủ mười sáu tuổi đến ba mươi tuổi.

- *Phạm vi điều chỉnh và đối tượng áp dụng, Luật quy định như sau:*

1. Luật này quy định về quyền và nghĩa vụ của thanh niên; trách nhiệm của Nhà nước, gia đình và xã hội đối với thanh niên; tổ chức thanh niên.

2. Luật này áp dụng đối với cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, tổ chức xã hội, tổ chức xã hội - nghề nghiệp, tổ

chức kinh tế, đơn vị sự nghiệp, đơn vị vũ trang nhân dân và công dân Việt Nam (sau đây gọi là cơ quan, tổ chức, cá nhân).

3. Cơ quan, tổ chức, cá nhân nước ngoài, người Việt Nam định cư ở nước ngoài hoạt động trên lãnh thổ Việt Nam có liên quan đến thanh niên Việt Nam cũng áp dụng theo quy định của Luật này; trong trường hợp điều ước quốc tế mà Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên có quy định khác thì áp dụng theo quy định của điều ước quốc tế đó.

- *Quyền và nghĩa vụ của thanh niên:* Thanh niên có các quyền, nghĩa vụ của công dân theo quy định của Hiến pháp, pháp luật và các quyền, nghĩa vụ theo quy định của Luật này. Thanh niên không phân biệt dân tộc, nam nữ, thành phần xã hội, tín ngưỡng, tôn giáo, trình độ văn hóa, nghề nghiệp đều được tôn trọng và bình đẳng về quyền và nghĩa vụ.

- *Nhà nước, gia đình và xã hội đối có trách nhiệm với thanh niên:* Thanh niên là tương lai của đất nước, là lực lượng xã hội hùng hậu, có tiềm năng to lớn, xung kích trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đào tạo, bồi dưỡng và phát huy thanh niên là trách nhiệm của Nhà nước, gia đình và xã hội. Nhà nước có chính sách tạo điều kiện cho thanh niên học tập, lao động, giải trí, phát triển thể lực, trí tuệ, bồi dưỡng về đạo đức, truyền thống dân tộc, ý thức công dân, ý chí vươn lên phấn đấu vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh. Cơ quan, tổ chức, gia đình, cá nhân có trách nhiệm góp phần tích cực vào

việc chăm lo, đào tạo, bồi dưỡng và phát huy vai trò của thanh niên.

- *Đối với việc quản lý nhà nước về công tác thanh niên:*

+ Nội dung quản lý nhà nước về công tác thanh niên bao gồm: Ban hành và tổ chức thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật, chiến lược, chính sách, chương trình phát triển thanh niên và công tác thanh niên; đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ làm công tác thanh niên; thanh tra, kiểm tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo và xử lý vi phạm trong việc thực hiện chính sách, pháp luật về thanh niên và công tác thanh niên; quản lý hoạt động hợp tác quốc tế về công tác thanh niên.

+ Trách nhiệm quản lý nhà nước về công tác thanh niên được quy định như sau: Chính phủ thống nhất quản lý nhà nước về công tác thanh niên; các bộ, cơ quan ngang bộ thực hiện chức năng quản lý nhà nước về công tác thanh niên theo sự phân công của Chính phủ; Ủy ban nhân dân các cấp thực hiện quản lý nhà nước về công tác thanh niên ở địa phương theo sự phân cấp của Chính phủ.

- Ủy ban quốc gia về thanh niên Việt Nam là cơ quan tư vấn của Thủ tướng Chính phủ về công tác thanh niên. Tổ chức, hoạt động của Ủy ban quốc gia về thanh niên Việt Nam do Thủ tướng Chính phủ quy định. Theo đó, Ủy ban quốc gia về thanh niên Việt Nam là cơ quan tư vấn của Thủ tướng Chính phủ về công tác thanh niên, giúp Thủ tướng

Chính phủ nghiên cứu, chỉ đạo các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và các cơ quan, tổ chức liên quan giải quyết những công việc quan trọng, liên ngành về công tác thanh niên. Ủy ban này có nhiệm vụ và quyền hạn đó là: Phối hợp với các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và các cơ quan, tổ chức liên quan nghiên cứu, đề xuất xây dựng các cơ chế, chính sách về thanh niên và công tác thanh niên. Nghiên cứu, đề xuất với Thủ tướng Chính phủ phương hướng giải quyết những vấn đề quan trọng, liên ngành đối với thanh niên và công tác thanh niên. Phối hợp với các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và các cơ quan, tổ chức liên quan hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc các Bộ, ngành và địa phương triển khai thực hiện pháp luật, chính sách thanh niên và công tác thanh niên. Phối hợp hướng dẫn, theo dõi hoạt động của Hội đồng công tác thanh niên các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương. Thực hiện các hoạt động đối ngoại Nhà nước về công tác thanh niên theo quy định. Thực hiện các nhiệm vụ, quyền hạn khác do Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ giao và theo quy định của pháp luật.

- *Hợp tác quốc tế về công tác thanh niên*: Hợp tác quốc tế về công tác thanh niên với các nước, tổ chức quốc tế trên nguyên tắc bình đẳng, tôn trọng chủ quyền, phù hợp với pháp luật mỗi nước và thông lệ quốc tế. Nội dung hợp tác quốc tế về công tác thanh niên bao gồm: Xây dựng và thực hiện các chương trình, dự án hợp tác quốc tế về công tác

thanh niên; tham gia các tổ chức quốc tế, ký kết, gia nhập và thực hiện các điều ước quốc tế về công tác thanh niên; giao lưu thanh niên; trao đổi thông tin, kinh nghiệm về công tác thanh niên.

- Về các hành vi bị nghiêm cấm theo Luật thanh niên:
Nghiêm cấm thanh niên thực hiện các hành vi sau đây: Vận chuyển, mua, bán, tàng trữ, sử dụng trái phép chất ma túy; hoạt động mại dâm, đánh bạc, tham gia các tệ nạn xã hội khác; mua, bán, trao đổi, tàng trữ, sử dụng văn hóa phẩm có nội dung độc hại; gây rối trật tự công cộng. Nghiêm cấm các tổ chức, cá nhân dụ dỗ, lôi kéo, ép buộc thanh niên thực hiện các hành vi trên.

Phần thứ hai

CÁC QUY ĐỊNH CỤ THỂ ĐỐI VỚI THANH NIÊN

I. QUYỀN, NGHĨA VỤ, TRÁCH NHIỆM CỦA THANH NIÊN, CƠ QUAN NHÀ NƯỚC, GIA ĐÌNH VÀ NHÀ TRƯỜNG VÀ XÃ HỘI ĐỐI VỚI THANH NIÊN

1. Quyền và nghĩa vụ của thanh niên

Luật Thanh niên quy định về quyền, nghĩa vụ, trách nhiệm của thanh niên trong học tập; lao động; bảo vệ Tổ quốc; hoạt động khoa học, công nghệ và bảo vệ tài nguyên, môi trường; hoạt động văn hoá, nghệ thuật, du lịch, vui chơi, giải trí; bảo vệ sức khoẻ, hoạt động thể dục, thể thao; hôn nhân và gia đình; trong việc tham gia quản lý nhà nước và xã hội nhằm tạo hành lang pháp lý thúc đẩy sự nghiệp đào tạo, bồi dưỡng và phát huy thanh niên. Ở chương này, căn cứ vào quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân để xác định quyền và nghĩa vụ thanh niên, đồng thời làm cơ sở pháp lý để định hướng cho thanh niên rèn luyện phấn đấu nâng cao trách nhiệm đối với bản thân mình, đối với dân tộc, đất nước thông qua việc tích cực thực hiện quyền và nghĩa vụ của thanh niên để vươn lên tự hoàn thiện mình, tích cực học tập, lao động lập thân, lập nghiệp. Quy định quyền và nghĩa vụ thanh niên cũng là cơ sở để Nhà nước ban hành các chính sách, xác định trách nhiệm của Nhà nước, gia đình và xã hội nhằm tạo điều kiện cho việc đào tạo, phát huy thanh niên.

- *Quyền và nghĩa vụ của thanh niên trong học tập:*
Thanh niên được học tập và bình đẳng về cơ hội học tập.

Tích cực học tập hoàn thành chương trình phổ cập giáo dục và vươn lên học tập ở trình độ cao hơn; thường xuyên học tập nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn, nghề nghiệp; tham gia xây dựng môi trường văn hóa học đường; trung thực trong học tập. Xung kích tham gia các chương trình phát triển giáo dục và đào tạo, xây dựng xã hội học tập.

- *Trong lao động, Thanh niên có quyền và nghĩa vụ:* Lao động để lập thân, lập nghiệp, làm giàu chính đáng, góp phần xây dựng đất nước. Chủ động tiếp cận thông tin thị trường lao động; lựa chọn việc làm và nơi làm việc phù hợp với khả năng của bản thân và nhu cầu của xã hội. Rèn luyện tác phong công nghiệp, năng lực quản lý, kinh doanh, tuân thủ kỷ luật lao động; phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật; nâng cao trình độ nghề nghiệp đáp ứng yêu cầu phát triển khoa học và công nghệ. Xung kích thực hiện các chương trình phát triển kinh tế - xã hội ở vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn, vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn.

- *Trong bảo vệ Tổ quốc thanh niên có quyền và nghĩa vụ:* Bảo vệ Tổ quốc là nghĩa vụ thiêng liêng và quyền cao quý của thanh niên. Thanh niên Được huấn luyện chương trình giáo dục quốc phòng; thực hiện nghĩa vụ quân sự, tham gia các lực lượng vũ trang theo quy định của pháp luật. Tham gia xây dựng nền quốc phòng toàn dân, giữ gìn bí mật quốc gia, xung kích đấu tranh chống mọi hành vi xâm hại đến an ninh quốc gia và trật tự, an toàn xã hội.

- Trong hoạt động khoa học, công nghệ và bảo vệ tài nguyên, môi trường, thanh niên được nghiên cứu khoa học và công nghệ, ứng dụng tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất và đời sống. Trung thực và có tinh thần hợp tác trong nghiên cứu khoa học và công nghệ. Tham gia các hoạt động bảo vệ môi trường, sử dụng hợp lý tài nguyên; đấu tranh chống các hành vi hủy hoại tài nguyên, môi trường.

- Trong hoạt động văn hóa, nghệ thuật, vui chơi, giải trí, thanh niên được tham gia các hoạt động văn hóa, nghệ thuật, vui chơi, giải trí lành mạnh. Thường xuyên rèn luyện đạo đức, tác phong, hành vi ứng xử văn hóa; thực hiện nếp sống văn minh. Giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc, bảo vệ di sản văn hóa; tích cực tham gia xây dựng đời sống văn hóa cộng đồng.

- Trong bảo vệ sức khỏe, hoạt động thể dục, thể thao, thanh niên được bảo vệ, chăm sóc, hướng dẫn nâng cao sức khỏe, kỹ năng sống lành mạnh, phòng ngừa bệnh tật. Được chăm lo phát triển thể chất; tích cực tham gia các hoạt động thể dục, thể thao, rèn luyện thân thể. Phòng, chống HIV/AIDS; phòng, chống ma túy và các tệ nạn xã hội khác.

- Quyền và nghĩa vụ của thanh niên trong hôn nhân và gia đình: Được giáo dục kiến thức về hôn nhân và gia đình, thực hiện hôn nhân tự nguyện, tiến bộ, một vợ một chồng, vợ chồng bình đẳng, xây dựng gia đình hạnh phúc. Giữ gìn và phát huy truyền thống tốt đẹp của gia đình Việt Nam; kính trọng ông bà, cha mẹ và người lớn tuổi; chăm sóc, giáo

dục con, em trong gia đình. Gương mẫu thực hiện pháp luật về hôn nhân và gia đình, về dân số và kế hoạch hóa gia đình.

- Trong quản lý nhà nước và xã hội, thanh niên phải nâng cao ý thức công dân, chấp hành pháp luật, góp phần xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân. Được ứng cử, đề cử vào Quốc hội và Hội đồng nhân dân các cấp theo quy định của pháp luật; được bày tỏ ý kiến, nguyện vọng, kiến nghị với cơ quan, tổ chức về những vấn đề mà mình quan tâm; tham gia góp ý xây dựng các chính sách, pháp luật liên quan đến thanh niên và các chính sách, pháp luật khác. Tham gia tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện chính sách, pháp luật của Nhà nước.

2. Trách nhiệm của Nhà nước, gia đình và xã hội đối với thanh niên

Nhà nước, gia đình, nhà trường và xã hội đối với thanh niên từ đủ mười sáu đến dưới mười tám tuổi; việc áp dụng Công ước quốc tế về quyền trẻ em đối với thanh niên từ đủ mười sáu đến dưới mười tám tuổi. Thanh niên từ đủ mười sáu đến mười tám tuổi, là đối tượng thanh niên chưa thành niên, là lớp người cần được chăm lo giáo dục, bồi dưỡng để phát triển hoàn thiện bản thân trở thành người có ích cho xã hội. Đồng thời, theo công ước quốc tế về quyền trẻ em của Liên hiệp quốc mà nước ta đã ký kết và gia nhập năm 1990, thanh niên trong độ tuổi này vẫn là trẻ em. Vì vậy Luật Thanh niên dành riêng một chương quy định trách nhiệm của Nhà nước, gia đình và xã hội đối với lớp thanh niên này,

đây là sự tiếp nối với Luật bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em được Quốc hội khoá XI thông qua tại kỳ họp thứ 5 năm 2004, tạo nên một hệ thống các chế định pháp lý để bảo vệ, chăm sóc và giáo dục tốt hơn cho trẻ em theo quy định của công ước quốc tế về quyền trẻ em và cũng là thể hiện sự nhất quán về thái độ tích cực của Nhà nước ta nhằm thực hiện ngày càng tốt hơn những điều mà chúng ta đã cam kết với cộng đồng quốc tế. Các quy định trong chương này thể hiện sự ưu tiên trong việc chăm sóc, bảo vệ, bồi dưỡng, tạo những điều kiện thuận lợi cho thanh niên lứa tuổi này phát triển toàn diện trong quá trình hình thành nhân cách.

- *Trong học tập và hoạt động khoa học, công nghệ:* Nhà nước có chính sách tạo điều kiện cho thanh niên hoàn thành chương trình phổ cập giáo dục, được học nghề, có cơ hội vươn lên học tập ở trình độ cao hơn; miễn, giảm học phí, cấp học bổng, cho vay tín dụng để thanh niên học tập; cấp sách giáo khoa, hỗ trợ về đời sống cho thanh niên của hộ nghèo hoàn thành chương trình phổ cập giáo dục; tạo điều kiện cho thanh niên tham gia hoạt động khoa học và công nghệ, ứng dụng tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất và đời sống, hỗ trợ thực hiện các ý tưởng sáng tạo trong hoạt động khoa học và công nghệ; khuyến khích sự đóng góp của tổ chức, cá nhân giúp đỡ thanh niên trong học tập và nghiên cứu khoa học. Nhà trường có trách nhiệm thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện về đức, trí, thể, mỹ; giáo dục hướng nghiệp, nâng cao năng lực tự học, kỹ năng thực hành, phương pháp tư duy khoa học cho thanh niên. Gia đình có trách nhiệm chăm lo cho thanh niên học tập, hoàn thành chương trình phổ cập

giáo dục, phát triển tài năng; phối hợp với nhà trường giáo dục thái độ học tập đúng đắn, rèn luyện nền nếp học tập và định hướng nghề nghiệp cho thanh niên.

- *Trong lao động*: Nhà nước có chính sách khuyến khích các tổ chức, cá nhân giải quyết việc làm cho thanh niên; ưu đãi về thuế, tín dụng, đất đai để phát triển giáo dục nghề nghiệp đáp ứng nhu cầu đa dạng về học nghề cho thanh niên; phát triển hệ thống các cơ sở dịch vụ tư vấn giúp thanh niên tiếp cận thị trường lao động; ưu tiên dạy nghề và giải quyết việc làm cho thanh niên nông thôn, thanh niên sau khi hoàn thành nghĩa vụ quân sự, thanh niên tình nguyện sau khi hoàn thành nhiệm vụ thực hiện chương trình, dự án phát triển kinh tế - xã hội; thanh niên của hộ nghèo được vay vốn từ quỹ Quốc gia giải quyết việc làm, quỹ xóa đói, giảm nghèo, vốn tín dụng ưu đãi để phát triển sản xuất, kinh doanh, dịch vụ, tự tạo việc làm. Nhà nước có cơ chế, chính sách giao cho tổ chức thanh niên huy động thanh niên thực hiện các chương trình, dự án phát triển kinh tế - xã hội ở vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn, vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn và các chương trình, dự án khác để thanh niên có điều kiện phấn đấu, rèn luyện, lập thân, lập nghiệp. Nhà nước có chính sách ưu đãi về thuế, tín dụng, đất đai để khuyến khích các doanh nghiệp tạo chỗ ở cho lao động trẻ của doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân xây nhà cho thuê, bán cho thanh niên theo phương thức trả dần với thời hạn và giá cả hợp lý ở những nơi tập trung đông lao động trẻ. Gia đình có trách nhiệm giáo dục ý thức lao động,

tôn trọng sự lựa chọn nghề nghiệp, việc làm của thanh niên; tạo điều kiện cho thanh niên có việc làm.

- *Trong bảo vệ Tổ quốc:* Nhà nước có trách nhiệm bảo đảm cho thanh niên được giáo dục, bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, truyền thống yêu nước, ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Các cơ quan, tổ chức, cá nhân trong phạm vi chức năng của mình và gia đình có trách nhiệm động viên, giáo dục và tạo điều kiện cho thanh niên hoàn thành chương trình huấn luyện quân sự phổ thông, làm tròn nghĩa vụ quân sự, quân dự bị động viên và tham gia lực lượng dân quân tự vệ theo quy định của pháp luật.

- *Trong hoạt động văn hóa, nghệ thuật, vui chơi, giải trí:* Nhà nước có chính sách phát triển và khuyến khích các tổ chức, cá nhân đầu tư, xây dựng cơ sở hoạt động văn hóa, nghệ thuật, vui chơi, giải trí đáp ứng nhu cầu văn hóa tinh thần của thanh niên; hỗ trợ thanh niên trong hoạt động sáng tạo văn hóa, nghệ thuật; tạo điều kiện cho thanh niên giữ gìn, phát huy các giá trị văn hóa dân tộc và tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại. Ủy ban nhân dân các cấp có trách nhiệm xây dựng cơ sở hoạt động văn hóa, nghệ thuật, vui chơi, giải trí cho thanh niên. Không được sử dụng các cơ sở hoạt động văn hóa, nghệ thuật, vui chơi, giải trí dành cho thanh niên vào mục đích khác làm ảnh hưởng đến lợi ích của thanh niên. Gia đình có trách nhiệm giáo dục nhân cách, xây dựng lối sống văn hóa, hướng dẫn phòng, chống tệ nạn xã hội cho thanh niên.

- *Trong bảo vệ sức khỏe và hoạt động thể dục, thể thao:* Nhà nước có chính sách đầu tư và khuyến khích các tổ chức, cá nhân xây dựng các cơ sở y tế, cơ sở hoạt động thể dục, thể thao; nâng cao chất lượng chăm sóc sức khỏe cho thanh niên, tổ chức tư vấn cho thanh niên về dinh dưỡng, sức khỏe tinh thần, sức khỏe sinh sản, kỹ năng sống, phòng, chống ma túy, HIV/AIDS, phòng ngừa các bệnh lây truyền qua đường tình dục và các bệnh xã hội khác. Gia đình có trách nhiệm chăm sóc nâng cao sức khỏe, phát triển thể chất cho thanh niên, khuyến khích thanh niên luyện tập thể dục, thể thao, thực hiện nếp sống vệ sinh, lành mạnh. Các tổ chức thanh niên có trách nhiệm vận động thanh niên không nghiện rượu, không say rượu, không hút thuốc lá.

- *Trong hôn nhân và gia đình:* Gia đình có trách nhiệm tôn trọng quyền của thanh niên trong hôn nhân và gia đình; giáo dục tình bạn, tình yêu và các kỹ năng cần thiết để thanh niên tổ chức cuộc sống gia đình. Nhà nước có chính sách khuyến khích các tổ chức, cá nhân tham gia phát triển các hoạt động tư vấn về tình yêu, hôn nhân, gia đình, thực hiện kế hoạch hóa gia đình cho thanh niên. Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, các tổ chức khác của thanh niên phối hợp với nhà trường, gia đình tuyên truyền, vận động thanh niên thực hiện hôn nhân tiến bộ, xây dựng gia đình hạnh phúc.

- *Trong tham gia quản lý nhà nước và xã hội:* Nhà nước có chính sách quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng thanh niên nhằm xây dựng đội ngũ cán bộ quản lý, lãnh đạo trẻ; tạo điều kiện cho thanh niên tham gia quản lý nhà nước

và xã hội. Các cơ quan, tổ chức trước khi quyết định những chủ trương, chính sách liên quan đến thanh niên có trách nhiệm lấy ý kiến của thanh niên hoặc tổ chức thanh niên. Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và các tổ chức khác của thanh niên có trách nhiệm nghiên cứu nhu cầu, nguyện vọng của thanh niên để kiến nghị với các cơ quan nhà nước giải quyết, tạo điều kiện cho thanh niên phát triển.

- *Chính sách của Nhà nước đối với thanh niên dân tộc thiểu số:* Nâng cao chất lượng giáo dục ở các trường phổ thông dân tộc nội trú, trường phổ thông dân tộc bán trú, trường dự bị đại học; thực hiện chính sách cử tuyển bảo đảm đúng đối tượng và yêu cầu về ngành, nghề cần đào tạo; miễn, giảm học phí, cấp sách giáo khoa và các chính sách ưu đãi khác theo quy định của pháp luật để tạo điều kiện cho thanh niên dân tộc thiểu số ở những vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn có cơ hội học tập, tiếp cận thông tin. Khuyến khích và hỗ trợ thanh niên dân tộc thiểu số giữ gìn, phát huy bản sắc văn hóa dân tộc, xây dựng nếp sống văn minh, đấu tranh chống các hủ tục, tập quán lạc hậu. Ưu tiên dạy nghề, giải quyết việc làm và cho vay vốn phát triển sản xuất, ứng dụng tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất và đời sống, phát huy tính năng động của thanh niên dân tộc thiểu số trong lao động sản xuất, nâng cao chất lượng cuộc sống. Đào tạo, bồi dưỡng thanh niên ưu tú người dân tộc thiểu số để tạo nguồn cán bộ quản lý, lãnh đạo.

- *Chính sách của Nhà nước đối với thanh niên xung phong:* Nhà nước có cơ chế, chính sách phát huy vai trò

xung kích của lực lượng thanh niên xung phong thực hiện các chương trình, dự án phát triển kinh tế - xã hội ở những vùng, lĩnh vực khó khăn, các nhiệm vụ cấp bách của Nhà nước; bảo đảm các điều kiện để lực lượng thanh niên xung phong hoàn thành các nhiệm vụ được giao. Nhà nước thực hiện các chính sách sau đây đối với cán bộ, đội viên thanh niên xung phong: Miễn thực hiện nghĩa vụ lao động công ích; tạm hoãn gọi nhập ngũ trong thời bình khi đang làm việc ở vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn, vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn; được công nhận là liệt sĩ, hưởng chính sách như thương binh trong trường hợp đang làm nhiệm vụ mà hy sinh hoặc bị thương theo quy định của pháp luật; tạo điều kiện học tập nâng cao trình độ học vấn, nghề nghiệp, hoạt động văn hóa, nghệ thuật, vui chơi, giải trí, thể dục, thể thao, bảo vệ sức khỏe; ưu tiên giải quyết việc làm sau khi hoàn thành nhiệm vụ.

- *Chính sách của Nhà nước đối với thanh niên có tài năng*: Nhà nước có cơ chế, chính sách để phát hiện, đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng những thanh niên có năng khiếu, có thành tích xuất sắc trong học tập, hoạt động khoa học và công nghệ, lao động, sản xuất, kinh doanh, quản lý, an ninh, quốc phòng, văn hóa, nghệ thuật, thể dục, thể thao để trở thành những người tài năng. Tôn vinh và tạo điều kiện cho thanh niên tài năng phát triển và làm việc để phát huy khả năng đóng góp cho đất nước.

- *Chính sách của Nhà nước đối với thanh niên khuyết tật, tàn tật, thanh niên nhiễm HIV/AIDS, thanh niên sau cai*

nghiện ma túy, sau cải tạo: Nhà nước có chính sách cho thanh niên khuyết tật, thanh niên tàn tật được học văn hóa, học nghề, giải quyết việc làm phù hợp, được hưởng các dịch vụ chăm sóc sức khỏe; được miễn, giảm học phí ở các cơ sở giáo dục công lập; được miễn, giảm viện phí khi khám, chữa bệnh tại cơ sở y tế của Nhà nước; tham gia các hoạt động xã hội, hoạt động văn hóa, thể thao. Thanh niên nhiễm HIV/AIDS, thanh niên sau cai nghiện ma túy, sau cải tạo được tạo điều kiện chữa bệnh, chăm sóc, phục hồi sức khỏe, học văn hóa, học nghề, giải quyết việc làm, xóa bỏ mặc cảm vươn lên hòa nhập cộng đồng. Thanh niên nhiễm HIV/AIDS không có nơi nương tựa hoặc gia đình không có điều kiện chăm sóc được tổ chức chăm sóc tại các cơ sở do Nhà nước, tổ chức, cá nhân thành lập theo quy định của pháp luật. Khuyến khích cơ quan, tổ chức, gia đình và cá nhân tham gia chăm sóc, giúp đỡ thanh niên khuyết tật, thanh niên tàn tật, thanh niên nhiễm HIV/AIDS, thanh niên sau cai nghiện ma túy, sau cải tạo hòa nhập cộng đồng.

3. Trách nhiệm của Nhà nước, gia đình và xã hội trong việc bảo vệ, bồi dưỡng thanh niên từ đủ mười sáu tuổi đến dưới mười tám tuổi

Thanh niên từ đủ mười sáu đến mười tám tuổi, là đối tượng thanh niên chưa thành niên, là lớp người cần được chăm lo giáo dục, bồi dưỡng để phát triển hoàn thiện bản thân trở thành người có ích cho xã hội. Đồng thời, theo công ước quốc tế về quyền trẻ em của Liên hiệp quốc mà nước ta đã ký kết và gia nhập năm 1990, thanh niên trong độ tuổi

này vẫn là trẻ em. Vì vậy Luật Thanh niên dành riêng một chương quy định trách nhiệm của Nhà nước, gia đình và xã hội đối với lớp thanh niên này, đây là sự tiếp nối với Luật bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em được Quốc hội khoá XI thông qua tại kỳ họp thứ 5 năm 2004, tạo nên một hệ thống các chế định pháp lý để bảo vệ, chăm sóc và giáo dục tốt hơn cho trẻ em theo quy định của công ước quốc tế về quyền trẻ em và cũng là thể hiện sự nhất quán về thái độ tích cực của Nhà nước ta nhằm thực hiện ngày càng tốt hơn những điều mà chúng ta đã cam kết với cộng đồng quốc tế. Các quy định trong chương này thể hiện sự ưu tiên trong việc chăm sóc, bảo vệ, bồi dưỡng, tạo những điều kiện thuận lợi cho thanh niên lứa tuổi này phát triển toàn diện trong quá trình hình thành nhân cách.

- *Trách nhiệm của Nhà nước:* Có chính sách bảo đảm cho thanh niên từ đủ mười sáu tuổi đến dưới mười tám tuổi hoàn thành chương trình phổ cập giáo dục; tạo điều kiện học nghề, lựa chọn việc làm, vui chơi, giải trí, hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể dục, thể thao phù hợp với khả năng và lứa tuổi; miễn, giảm phí tham quan bảo tàng, di tích lịch sử, văn hóa, cách mạng. Bảo vệ thanh niên từ đủ mười sáu tuổi đến dưới mười tám tuổi không bị xâm hại tình dục và không bị lạm dụng sức lao động. Bảo đảm việc thực hiện các chính sách về hình sự, hành chính, dân sự đối với thanh niên từ đủ mười sáu tuổi đến dưới mười tám tuổi theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ và tạo điều kiện thuận lợi cho những thanh niên này phát triển lành mạnh.

- *Trách nhiệm của gia đình:* Chăm sóc, bảo vệ, bồi dưỡng và tạo điều kiện cho thanh niên từ đủ mười sáu tuổi đến dưới mười tám tuổi hoàn thành chương trình phổ cập giáo dục, học nghề, định hướng nghề nghiệp, vui chơi, giải trí, hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể dục, thể thao phù hợp với lứa tuổi. Cha mẹ và các thành viên lớn tuổi khác trong gia đình có trách nhiệm xây dựng gia đình no ấm, hạnh phúc, bình đẳng, tiến bộ, tạo môi trường lành mạnh cho sự phát triển toàn diện nhân cách của thanh niên từ đủ mười sáu tuổi đến dưới mười tám tuổi. Có trách nhiệm quản lý, giáo dục thanh niên từ đủ mười sáu tuổi đến dưới mười tám tuổi không tự ý bỏ học, bỏ nhà, sống lang thang; không hút thuốc lá, uống rượu và đồ uống có nồng độ cồn từ 14% trở lên; phòng, chống tệ nạn xã hội và không vi phạm pháp luật.

- *Trách nhiệm của nhà trường:* Xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh tạo điều kiện cho thanh niên từ đủ mười sáu tuổi đến dưới mười tám tuổi say mê học tập, ham hiểu biết, tích cực rèn luyện đạo đức, lối sống. Nâng cao chất lượng thực hiện chương trình giáo dục thể chất và thẩm mỹ; hướng dẫn chăm sóc sức khỏe, sức khỏe sinh sản, tình bạn, tình yêu, kỹ năng phòng chống các bệnh học đường và tệ nạn xã hội cho thanh niên từ đủ mười sáu tuổi đến dưới mười tám tuổi. Phối hợp với cơ quan, tổ chức, gia đình tạo điều kiện cho học sinh tham gia hoạt động văn hóa, thể thao, vui chơi, giải trí và các hoạt động ngoại khóa khác.

- *Áp dụng Công ước quốc tế về quyền trẻ em đối với thanh niên từ đủ mười sáu tuổi đến dưới mười tám tuổi:* Nhà

nước thực hiện Công ước quốc tế về quyền trẻ em mà Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã phê chuẩn áp dụng đối với thanh niên từ đủ mười sáu tuổi đến dưới mười tám tuổi phù hợp với điều kiện của Việt Nam.

II. TỔ CHỨC THANH NIÊN

Tổ chức thanh niên là tổ chức tự nguyện của thanh niên nhằm đoàn kết, tập hợp thanh niên, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của thanh niên; phát huy vai trò của thanh niên trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Tổ chức thanh niên bao gồm Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam, Hội sinh viên Việt Nam và các tổ chức khác của thanh niên được tổ chức và hoạt động theo điều lệ của tổ chức và trong khuôn khổ của Hiến pháp và pháp luật.

1. Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh: là tổ chức chính trị - xã hội của thanh niên Việt Nam, giữ vai trò nòng cốt trong phong trào thanh niên; tổ chức, hướng dẫn hoạt động của thiếu niên, nhi đồng, phụ trách Đội thiếu niên tiền phong Hồ Chí Minh.

- Theo điều lệ đoàn thanh niên cộng sản hồ chí minh, tại điều 2 và điều 3 có quy định nhiệm vụ và quyền hạn của đoàn như sau: Nhiệm vụ của đoàn viên:

+ Luôn luôn phấn đấu vì lý tưởng của Đảng và Bác Hồ. Tích cực học tập, lao động rèn luyện, tham gia các hoạt động xã hội, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

+ Gương mẫu chấp hành và vận động thanh, thiếu niên thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước. Tham gia xây dựng, bảo vệ Đảng và chính quyền. Chấp hành Điều lệ Đoàn và các nghị quyết của Đoàn; tích cực tuyên truyền về tổ chức Đoàn trong thanh niên; sinh hoạt đoàn và đóng đoàn phí đúng quy định.

+ Liên hệ mật thiết với thanh niên, tích cực xây dựng Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, Hội Sinh viên Việt Nam, Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh; giúp đỡ thanh niên và đội viên trở thành đoàn viên.

Quyền của đoàn viên:

+ Yêu cầu tổ chức Đoàn đại diện, bảo vệ quyền lợi hợp pháp của mình, được giúp đỡ và tạo điều kiện để phấn đấu trưởng thành.

+ Ứng cử, đề cử và bầu cử cơ quan lãnh đạo các cấp của Đoàn

+ Được thông tin, thảo luận, chất vấn, phê bình, biểu quyết, đề nghị và bảo lưu ý kiến của mình về công việc của Đoàn.

2. Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam:

Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam là tổ chức xã hội rộng rãi của thanh niên và các tổ chức thanh niên, nhằm đoàn kết tập hợp mọi tầng lớp thanh niên Việt Nam phấn đấu vì sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của thanh niên.

- Về chức năng: Hội liên hiệp thanh niên Việt Nam có chức năng đoàn kết, tập hợp, giáo dục mọi tầng lớp thanh niên Việt Nam. Hướng dẫn và tạo điều kiện để hội viên hoàn thiện nhân cách, trở thành công dân tốt, cống hiến tài năng và sức trẻ vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của hội viên, thanh niên và tổ chức thành viên.

- Về nhiệm vụ và quyền hạn: Hội Liên hiệp thanh niên có nhiệm vụ và quyền hạn sau:

+ Khuyến khích và tổ chức cho hội viên, thanh niên tham gia tích cực vào sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước và các hoạt động ích nước, lợi nhà, hướng thiện.

+ Tổ chức các hoạt động thiết thực, góp phần giải quyết và đáp ứng những nhu cầu chính đáng của hội viên, thanh niên.

+ Đề xuất và kiến nghị kịp thời với các cơ quan nhà nước, các tổ chức xã hội cùng chăm lo, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của hội viên, thanh niên và các tổ chức thành viên tập thể của Hội.

+ Đoàn kết, hợp tác với các tổ chức thanh niên trong khu vực và trên thế giới vì hoà bình, độc lập dân tộc, dân chủ, tiến bộ xã hội vì cuộc sống văn minh, hạnh phúc của thanh niên.

+ Thường xuyên chăm lo xây dựng Hội, mở rộng mặt trận đoàn kết, tập hợp thanh niên, tích cực tham gia xây dựng Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh.

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	3
<i>Phần thứ nhất</i>	
NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ THANH NIÊN	5
I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH LUẬT THANH NIÊN	5
1. Tình hình thanh niên hiện nay đòi hỏi phải ban hành Luật Thanh niên.	5
2. Việc ban hành Luật Thanh niên là sự thể chế hoá các chủ trương, đường lối của Đảng về thanh niên và công tác thanh niên.....	7
3. Việc ban hành Luật Thanh niên là đòi hỏi của quá trình xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN.	10
4. Việc ban hành Luật Thanh niên đáp ứng yêu cầu mở rộng quan hệ hợp tác quốc tế của Nhà nước ta, trong đó có lĩnh vực thanh niên.....	11
II. BỐ CỤC VÀ NHỮNG QUY ĐỊNH CHUNG CỦA LUẬT THANH NIÊN.....	12
1. Bố cục: Luật Thanh niên gồm 6 chương, với 36 điều:.....	12
2. Quy định chung của Luật Thanh niên	13

Phần thứ hai

CÁC QUY ĐỊNH CỤ THỂ ĐỐI VỚI THANH NIÊN	18
I. QUYỀN, NGHĨA VỤ, TRÁCH NHIỆM CỦA THANH NIÊN, CƠ QUAN NHÀ NƯỚC, GIA ĐÌNH VÀ NHÀ TRƯỜNG VÀ XÃ HỘI ĐỐI VỚI THANH NIÊN.....	18
1. Quyền và nghĩa vụ của thanh niên	18
2. Trách nhiệm của Nhà nước, gia đình và xã hội đối với thanh niên.....	21
3. Trách nhiệm của Nhà nước, gia đình và xã hội trong việc bảo vệ, bồi dưỡng thanh niên từ đủ mười sáu tuổi đến dưới mười tám tuổi.....	28
II. TỔ CHỨC THANH NIÊN	31
1. Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh.....	32
2. Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam	33

Chịu trách nhiệm xuất bản

ĐẶNG VĂN NGUYỄN

Giám đốc Sở Tư pháp

Chịu trách nhiệm nội dung

LÊ ANH TUẤN

Phó Giám đốc Sở Tư pháp

Biên soạn

PHẠM VĂN TÍNH

In cuốn, khổ 14,5cm x 20,5cm

Tại Công ty TNHH Tính toán, In và Thương mại Bắc Giang
Số 22, đường Ngô Văn Cảnh, phường Ngô Quyền, TP Bắc Giang

Giấy phép xuất bản số:

Do Sở TT&TT tỉnh Bắc Giang cấp

In xong và nộp lưu chiểu năm 2019.